

การฟื้นฟูพืชหลังน้ำลด

จากสถานการณ์พายุฝนที่ตกหนัก และน้ำท่วมขังในหลายพื้นที่ในประเทศไทย รวมถึงพื้นที่ทางการเกษตร ส่งผลต่อการเจริญเติบโต ผลผลิตพืช ทำให้พืชได้รับความเสียหาย และยังเป็นสาเหตุให้เกิดการระบาดของโรคพืชและแมลงศัตรูพืช ดังนั้น หากเกษตรกรได้รับผลกระทบดังกล่าว สามารถขอคำแนะนำในการดูแลรักษาและฟื้นฟูพืชที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม ได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือสำนักงานเกษตรจังหวัดใกล้เคียง

การฟื้นฟูไม้ผลหลังน้ำลด

การปฏิบัติดูแลและการฟื้นฟูไม้ผลหลังน้ำลด สิ่งที่สำคัญที่ต้องระมัดระวังและคำนึงถึงเป็นพิเศษ คือ ทำอย่างไรให้สวนไม้ผลกลับคืนสภาพเดิมเร็ว โดยกระทบกระเทือนต่อต้นไม้น้อยที่สุด เกษตรกรควรจะต้องมีการบำรุงต้นไม้ผลให้เกิดรากใหม่ และให้แตกใบอ่อนโดยเร็วพร้อมทั้งมีการจัดการดินให้ถูกต้อง

● การจัดการระบายน้ำในสวนไม้ผล

1. เสริมคันดิน ให้มีความสูงและแข็งแรง และต้านทานน้ำจากภายนอก โดยยกขอบแปลงเป็นคันดินให้สูงกว่าระดับน้ำที่เคยท่วมไม่ต่ำกว่า 50 เซนติเมตร พร้อมทั้งเตรียมเครื่องสูบน้ำ เพื่อสูบน้ำออก
2. ทำทางระบายน้ำ ขุดร่องระบายน้ำให้ลึก เพื่อช่วยให้ดินในสวนแห้งเร็วขึ้น
3. เต็มอากาศสู่ดิน ช่วยให้ต้นไม้ฟื้นตัวเร็ว ใช้ไม้ไผ่เจาะรูปักไว้ใต้โคนต้น เพื่อระบายความร้อนและแก๊สพิษออกจากโคนต้น ขณะที่น้ำท่วมขังและดินแฉะ
4. กรณีน้ำท่วมขังบ่อย อาจใช้วิธีฝังท่อพีวีซีในแนวตั้ง ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 นิ้วรอบแนวทรงพุ่มเพื่อดูดระดับน้ำและสูบน้ำออก

0 2955 1626

doae.pmd2566@gmail.com

www.ppsf.doae.go.th

● การบำรุงดินหลังน้ำลด

1. หามนำเครื่องจักรกล เข้าไปดำเนินการในสวนหลังน้ำลด ขณะที่ดินยังเปียกอยู่ รวมทั้งคน สัตว์เลี้ยง เพราะจะทำให้โครงสร้างดินถูกทำลายเกิดการอัดแน่นได้ง่าย ซึ่งเป็นผลเสียต่อการไหลซึมของน้ำ และกระทบกระเทือนต่อรากของไม้ผล

2. เมื่อดินแห้ง ให้ขุดเอาดินทรายหรือตะกอนต่าง ๆ ในแปลงไม้ผลออก และพรวนดินเพื่อเพิ่มออกซิเจนให้แก่รากพืชแตกใหม่ได้ดีขึ้น พื้นฟูคุณสมบัติของดินโดยการใส่ปุ๋ยหมักผสมสารเร่งพด. 3 ในกรณีที่พื้นที่อยู่ในสภาพน้ำแช่ขังเป็นเวลานาน และเสี่ยงต่อการเกิดโรค หากดินในพื้นที่หลังจากน้ำท่วม เกิดสภาพเป็นกรดให้ใส่อินทรีย์วัตถุหรือปูนขาว เพื่อปรับสภาพความเป็นกรดของดิน ปริมาณตามความรุนแรงของกรดในพื้นที่

● การค้ำยัน/พยุ้งต้นไม้ผลที่เอนหรือล้ม

หากน้ำท่วมขังเป็นระยะเวลาาน ต้นจะล้มได้ง่าย เนื่องจากพื้นดินอ่อนตัวเพราะชุ่มน้ำ รากจะเน่า เพราะไม่มีอากาศหายใจ และมีเชื้อโรคเข้าทำลายบางส่วน โดยอาจมีรากที่ยังยึดเกาะอยู่กับดินลึกๆ ทำให้ยังอยู่รอด เมื่อน้ำลดแล้วให้ตรึงต้นไม้ไม่ให้โยกคลอนด้วยแรงลม โดยการค้ำยันต้นไม้อย่างน้อยสามทิศทาง เพื่อป้องกันการโค่นล้ม อาจใช้ไม้ยาวๆ ค้ำหรือใช้เชือกผูกตรึงกับต้นไม้

● การตัดแต่งกิ่งและทรงพุ่มหลังน้ำลด

1. เมื่อดินเริ่มแห้ง ตัดแต่งกิ่งแก่ กิ่งที่ฉีกหัก เหี่ยวเฉา แน่นทึบและกิ่งที่อยู่ภายในทรงพุ่มที่ไม่ได้รับแสงแดด รวมทั้งตัดแต่งกิ่งขนาดใหญ่ออกบางส่วน เพื่อลดแรงปะทะจากลม ให้ส่งพุ่มโปร่งเป็นการลดการคายน้ำของพืช และเร่งให้พืชแตกใบใหม่

2. หากมีต้นไม้โค่นล้ม ควรทำการตัดแต่งกิ่ง และพยุ้งต้นไม้ที่โค่นล้มให้ตั้งตรง พร้อมทั้งทำไม้ค้ำยันไว้รอบด้าน และหากยังมีผลติดอยู่ ให้ตัดผลออกเพื่อไม่ให้แย่งสารอาหาร ที่จะนำไปฟื้นฟูรากและลำต้น การฟื้นฟูความสมบูรณ์ของต้นไม้

3. ในระยะนี้ระบบรากยังไม่สามารถดูดซึมอาหารจากดินได้ตามปกติ จึงควรให้ปุ๋ยทางใบ อาจใช้ปุ๋ยน้ำสูตร 12 - 12 - 12 หรือ 12 - 9 - 6 หรือ ปุ๋ยเกล็ดสูตร 21 - 21 - 21 หรือ 16 - 21 - 27 ละลายน้ำฉีดพ่น ทำการให้ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักร่วมกับปุ๋ยเคมีสูตร 15 - 15 - 15 ใส่ในร่องที่ขุดรอบๆ ทรงพุ่ม ขนาดกว้าง 15 เซนติเมตร ลึก 15 เซนติเมตร หรือใส่ที่โคนต้นในกรณีที่ต้นยังเล็ก

● การป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

หากถูกน้ำท่วมนาน หลังน้ำลดจะเกิดปัญหาโรครากเน่าโคนเน่า ควรป้องกันด้วยการราดหรือทาลำต้นไม้ผลด้วยสารเคมีป้องกันกำจัดรา เช่น เมทาแลกซิล หรือ ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม หรือใช้เชื้อราไตรโครเดอร์มา

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร. 2560. การควบคุมศัตรูพืชโดยชีวภาพหลังน้ำลด.(แผ่นพับ). กรุงเทพฯ : บริษัท นิวัตรมดาการพิมพ์ (ประเทศไทย) จำกัด

กรมส่งเสริมการเกษตร. 2560. การฟื้นฟูไม้ผลหลังน้ำลด.(แผ่นพับ). กรุงเทพฯ : บริษัท นิวัตรมดาการพิมพ์ (ประเทศไทย) จำกัด

ที่ปรึกษา : นางสาวสุนมา ลิ้มสมบูรณ์ ผู้อำนวยการกลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช

เรียบเรียงและบรรณาธิการ : นางสาวกัญญกร อุทัย นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

0 2955 1626

doae.pmd2566@gmail.com

www.ppsf.doae.go.th